

Fytocenologický snímek: Rebešovický luh 1

Lokalizace: 49°6'57.909"N, 16°37'59.657"E, lesní ostrůvek cca 1,3 km severně od Rebešovic

Velikost snímku: 20 x 20 m

Nadmořská výška: 215 m

Sklon: 0°

Expozice: -

Podloží: holocénní povodňové hlíny

Půdy: fluvizem, písčito-jílovitá

Vystupující podloží: -

Antropogenní vliv: ústup od tradičního hospodaření, šíření invazních neofytů

	pokryvnost	VS	TŘ	HŘ	areál
čísla sloupců v Geobiocenologii I.		6.	4.	6.	11.
E3	70				
<i>Fraxinus angustifolia</i>	30	1	C	4	m-sm/so
<i>Quercus robur</i>	10	1-3(4)	B	2-4	sm-t/sk
<i>Robinia pseudacacia</i>	20	1-4	AB-D	2-3	neofyt
<i>Ulmus laevis</i>	15	1-3	BC	4	cm-b/so
E2	15				
<i>Sambucus nigra</i>	15	1-4(5)	C	3	m-t/o
čísla sloupců v Geobiocenologii I.		5.	3.	5.	13.
E1	75				
<i>Adoxa moschatellina</i>	5	(1) 3-8	C!	3-4	m-b/so
<i>Aegopodium podagraria</i>	10	(1)3-5(7)	BC	3-4	m-b/o
<i>Anemone ranunculoides</i>	5	(1)2-7	C	3-4	sm-t/so
<i>Ballota nigra</i>	10	1-2	C!	3	m-t/so
<i>Corydalis cava</i>	15	(1)2-6(7)	C	3-4	sm-t/so
<i>Dactylis polygama</i>	1	1-3(5)	B	3	sm-t/so
<i>Ficaria verna</i>	20	(1)3-6(8)	C	3-4	m-t/o
<i>Gagea lutea</i>	5	(1)2-7	BC	3-4	m-b/so
<i>Galium aparine</i>	5	(1)2-5(6)	C!	3-4	m-t/o
<i>Geum urbanum</i>	5	1-5(6)	BC	3	m-t/so
<i>Chelidonium majus</i>	5	1-2(5)	C!	3	m-b
<i>Lamium purpureum</i>	5	-	-	-	-
<i>Stellaria media</i>	5	(1)2-4	C!	3-4	m-a/ci
<i>Veronica hederifolia</i>	5	(3)4-6(7)	BC	3	t-b/o
neurčeno	0				
E0	nezazn.				

Uvádějte i počet neurčených druhů – uveďte, zda jde o travu, kapradinu atd., podle druhového složení se dá poznat, kdo snímek odflákne. Můžete kytku vyfotit, utrhnout a obrátit se na Dr. Culka nebo na Libu či mě.

Vysvětlivky: zde uvedete vysvětlení zkratk a symbolů použitých v tabulce (viz Geobiocenologie I, modrá čísla v tabulce jsou pořadová čísla sloupců v Geobiocenologii I, dřeviny a byliny tam mají zvlášť, **Vy je do svých prací nedávejte!!!**)

Geobiocenologická typizace (Buček, Lacina, 1999): Habrojilmové jaseniny nižšího stupně (*Ulm-fraxineta carpini inf.*) 1-3 BC-C (3)4

Natura 2000 (Chytrý, Kučera, Kočí, 2001): L.2.3 Tvrdé luhy nížinných řek

Druhy dle příslušnosti k vegetačním stupňům

Vazba druhů zaznamenaných ve fytoocenologickém snímku k příslušnému, tj. 1. dubovému vegetačnímu stupni (Zlatník 1976) není významná, nápadná je pouze u některých dřevin, např. *Fraxinus angustifolia* (relativně teplomilný panonský element), *Ulmus laevis* nebo je dána spíše vlhkostním režimem půd (*Quercus robur*). [Pokud uvádíte česká jména, latinské následuje kurzívou v závorce](#)

Druhy dle trofických kategorií

Z fytoocenologického snímku je patrné, že druhy bylinného patra jsou většinou rostliny s vysokými nároky na obsah živin (zejména dusíku) v půdě (např. *Adoxa moschatellina*, *Galium aparine*, *Anemone ranunculoides*), případně jde o druhy s přesahem do mezičtějších stanovišť (*Veronica hederifolia*, *Dactylis polygama*).

Druhy dle areálu

Řada druhů, zaznamenaných ve fytoocenologickém snímku má v rámci Evropy areál mediteránně-temperátní (např. *Ballota nigra*, *Ficaria verna*), několik druhů má suboceanickou až oceanickou tendenci (např. *Corydalis cava*, *Dactylis polygama*, *Adoxa moschatellina*, *Ulmus laevis*), relativně teplomilným prvkem je *Fraxinus angustifolia*, který se na našem území vyskytuje pouze v jihomoravských úvalech a nejseverněji v Hornomoravském úvalu.

Je zastoupen invazní neofyt *Robinia pseudacacia* a archeofyt *Chelidonium majus* (Mlíkovský, Stýblo 2006)

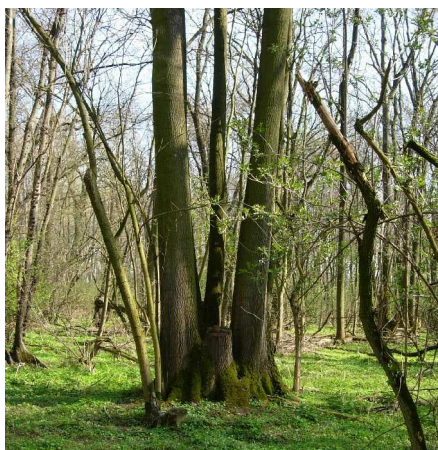
Fytogeografické, biogeografické souvislosti

Zájmové území se nachází v Dyjskosvrateckém úvalu, v oblasti vlivu Karpat, Hercynika a Panonské oblasti. Podmíněno specifickými podmínkami prostředí lužního lesa se zde nevyskytují žádné z typicky karpatských nebo hercynských druhů, ale zasahuje sem panonský prvek *Fraxinus angustifolia*.

Antropogenní vliv

Lužní les u Rebešovic představuje fragment původně rozsáhlejších lesních porostů v nivě Svatky a Svitavy ([doložte výřezem z historických map](#)). Je zřejmé, že v důsledku zahloubení koryta Svatky při vodohospodářských úpravách došlo ke snížení výšky hladiny spodní vody a výraznému omezení možnosti záplav. Pravděpodobně v důsledku snížení vlhkosti a zejména díky ústupu od tradičních způsobů hospodaření došlo k šíření invazního neofytu *Robinia pseudacacia*. Zdejší les byl pravděpodobně využíván v minulosti k pastvě dobytka (alespoň příležitostně), byl podstatně prosvětlenější (dokládají to solitérní rozložitě staré duby (*Quercus robur*) a dřevo rychle rostoucích dřevin (např. jasan), bylo využíváno – pařezení (viz obr. 2). V současnosti je bylinný podrost místy velmi zastíněn stromem (*Prunus padus*), jasanem (*Fraxinus angustifolia*) a zejména bezem černým (*Sambucus nigra*), tato skutečnost vede k úplnému omezení obnovy dubu a rozvoji bohatého bylinného patra pouze v době před olistěním (jarní aspekt).

[Obr. 1 Lokalizace snímku na mapě](#)

Obr. 2 Pařežený jasan úzkolistý (*Fraxinus angustifolia*) v lužním lese u Rebešovic.

další obrázky – vybrané druhy, jevy atd.

Výtah ze zadání

3) na přehledné, schématické mapce menšího měřítko naznačte hranice biochor, popř. bioregionů, fyto geografických okresů

- Culek, M. a kol. (2005): Biogeografické členění České republiky, II. díl. AOPK ČR, Praha, 590 s.;
- Culek, M a kol. (1995): Biogeografické členění České republiky. ENIGMA, Praha, 347 s.,
- fyto geografické členění – BÚ ČSAV (1987): Regionálně fyto geografické členění ČSR. Mapa v měř. 1:600 000. – Academia, Praha.;
- Květena ČR 1. – 7. sv.;
- Novák, V., Hudec, K. a kol. (1997): Vlastivěda moravská, Země a lid, Nová řada, sv. 2, Živá příroda. Muzejní a vlastivědná společnost v Brně, 335 s.,
- výukové materiály doc. Grulich poskytnuté na CD nebo na <http://www.sci.muni.cz/botany/grulich/kvetena/Kvetena.pdf>

4) Vytvořte mapu lesních typů (<http://212.158.143.149/index.php>) stačí stáhnout a dodělat pouze legendu.

5) Sestavte profil územím (viz příloha v Buček, A., Lacina, J. (1999): Geobiocenologie II. –Brno, MZLU, 249 s.,; profil reliéfem území můžete snadno vytvořit na <http://212.158.143.149/index.php> v aplikaci Oblastní plány rozvoje lesů), protože nejsou zpracovány lesní typy na zemědělské půdě, vedte proto profil pokud možno přes lesní porosty.

6) Využijte při řešení a vyhodnocování výsledků mapy vojenských mapování, nejlépe II. nebo III. (<http://oldmaps.geolab.cz>), pokuste se zjistit dis-kontinuitu krajinného pokryvu a vegetačního krytu. Výsledky se pokuste shrnout v bodě 3.

7) Podle různorodosti biotopů v zájmovém území vymezte min. 3 plochy, na nichž uděláte fyto cenologický snímek (více viz cvičení a terén). Rozborem fyto cenologického snímku charakterizujte příslušný biotop (**Katalog biotopů ČR**). Ke každému druhu uveďte jeho ekologické charakteristiky, areál atd. **viz výše**).

Porovnejte jednotlivé snímky, resp. biotopy!!!

Literatura

- Buček, A., Lacina, J. (1999): Geobiocenologie II. – MZLU Brno, 249 s.
- Chytrý, M., Kučera, T., Kočí, M., eds. (2001): Katalog biotopů České republiky. – Praha, Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, 304 s.
- Mlíkovský, J., Stýblo, P., eds. (2006): Nepůvodní druhy fauny a flóry České republiky. Praha, ČSOP, 496 s.
- Zlatník, A. (1976): Přehled skupin typů geobiocénů původně lesních a křovinných v ČSSR. (Předběžné sdělení.) – Zprávy Geografického ústavu ČSAV v Brně, 13, č. 3/4, s. 55–64 + 1 tab. v příloze.

Nakonec je to bez grafů, pokud někdo bude mít pocit, že s větším množstvím informací to bude přehlednější může to tak vyjádřit navíc.

Druhou část seminární práce bude hodnotit zřejmě již Dr. Culek, kdo chce může to poslat i nám. P.